

ODYSSEÆ HOMERICÆ SECUNDA RHAPSODIA,
GRÆCE ET SVETHICE.

Q U A M ,

VENIA AMPLISS. FACULT. PHILOS. ABOËNS.

PUBLICO EXAMINI MODESTE SUBJICIUNT

AXELIUS GABRIEL SJÖSTRÖM,
Litteraturæ Græcæ Docens, ad Bibl. Acad. Amanuensis.

ET

GUSTAVUS ROSELL,
Stip. Publ. Aboëns.

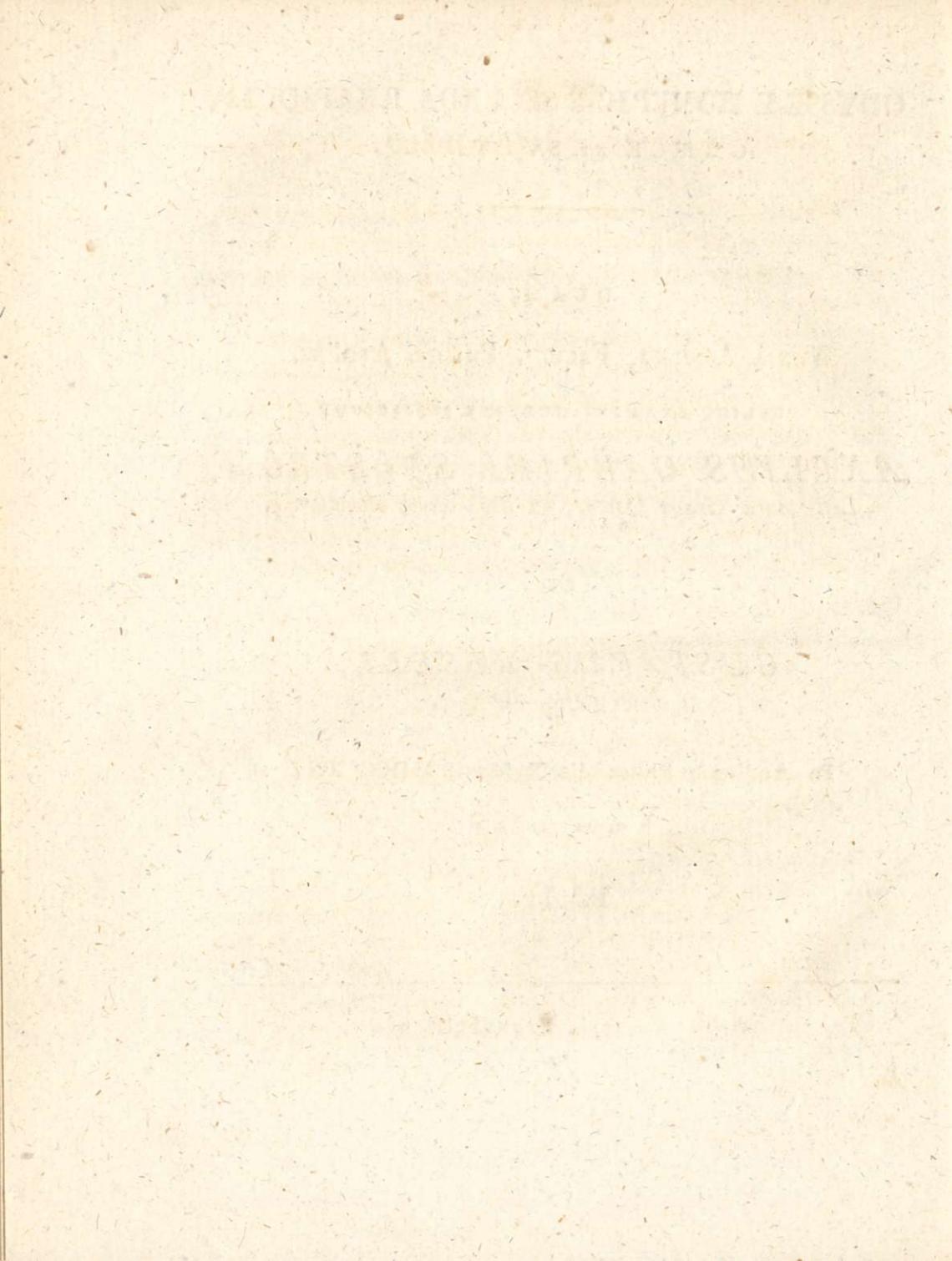
In Auditorio Philos. die X Martii MDCCGXXI.

h. a. m. consvetis.

P. IV.

A B O Æ , typis Frenckellianis.

13.

Sade, och drog sin band ur Antinoos' hand i detsamma
 Lått, men friarnes flock tillstälde i buset sin måltid,
 Talande skymfliga ord mellertid och begabbande honom.
 Och så någon ibland båltrötsiga svännerne sade:

325 Sannerlig stämpler Telemachos nu, att dråpa oss alla,
 Anten han bringar sig hjälpare från det sandiga Pylos,
 Eller från Sparta kanske; ty han drifves af brinnande åtrå;
 Eller till Ephyra ock, det bördiga landet, han åmtar
 Resa, att dödande gift derifrån afbånta, och sedan
 330 Kasta det in i pokalen, och så förderfva oss alla.

Åter en annan ibland båltrötsiga svännerne sade:
 Hvem kan veta, om ej dock sjelf på det hälkade skeppet,
 Skild från de sina han dör, kringvankande liksom Odysseus?
 Så än mera får oss han märdorna skulle föröka.

*"Η δα, καὶ ἐν χειρὸς χειρῖσαι σπάσατ" Αυτινόοιο
 Ρεῖας μνηστῆρες δὲ δέμουν καταδεῖται πένοντε.
 Οἱ δὲ ἐπελώβευον καὶ ἐκεστόμεον ἐπέεσσιν.
 Ωδὲ δὲ τις εἴπεσκε νέων ὑπερηνοφεόντων.*

325 *"Η μάλα Τιλέμαχος Φόνου ἡμῖν μεριησίει."
 Η τινας ἐν Πύλου ἀξεῖ αἰμύντορας ἡμαδόεντος,
 Η δηγε καὶ Σπάστηθεν ἐπεί νῦ περ ἵεται αἰνῶς.
 Ήτε καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει, πίειριν ἄργουραν,
 Ελθεῖν, ὅφει ἔνθεν θυμοφθόρας φάειμαν ἐνεικῃ,
 330 Εν δὲ βάλῃ κηρτῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσῃ.
 Αλλας δὲ αὐτὴν εἴπεσκε νέων ὑπερηνοφεόντων
 Τις δὲ οἰδει, εἰ πεκαντὸς λιών κοίλης ἐπὶ νηὸς
 Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος, ὥσπερ Οδυσσεὺς;
 Οὔτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλειεν πόνον ἄμμιν.*

- 335 *Ty först måste vi dela bans gods, samt buset derefter
Ge åt bans moder, att ågas, och den som henne månd åcta.*
*Sade. Telemachos steg i sin fars högtakiga, stora
Kammare; der låg koppar och guld uppstapladt i bögar,
Kläder i kistor och skåp, och i mångd välluktande olja.*
- 340 *Kåril med gammalt vin, rått kostigt att smaka, der åfven
Stodo, en omångd gudarnes dryck förborgande inom,
Ställd vid väggarna kring; i den båndelse engång Odysseus
Hem anlände ånnu, se'n många strapatser han utstått.
Reglade dörrar, tått anpassade, funnos för rummet,*
- 345 *Dubbla, och nätter och dar en busbållarinna derinne
Bodde, med vårdssamt nit hon troget bevakade allting,
Eurykleia, en dotter till Ops, sjelf son af Peisenor.
Henne Telemachos då inropte i kammarn, och sade:*
- 335 *Κτήματα γάρ οεν πάντα δασαιμεθα, οινος δ' αὔτε
Τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ηδ' ὅστις ὀπυίοι.
 "Ως φάν· οδ' ίψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατέρος,
Εὐρύν, οὗτοι μητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
Ἐδής τ' ἐν χηλοῖσιν, ἄλις τ' εὐώδες ἔλαιον·*
- 340 *'Εγ δὲ πιθεὶς οἴνῳ παλαιοῦ ήδυπότοιο
 "Εστασαν, ἀκηρτον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
 'Εξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες· εἰποτ' Ὁδυσσεὺς
 Οἴκαδε νοστήσειε, καὶ ἄλγεα ποιῶσα μογήσας.
 Κληῆσται δ' ἔπεισαν σανίδες πυκνῶς ἀραρυῖαι,*
- 345 *Δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη γύκτας τε καὶ ἡμαρ
 "Εσχ', οὐ πάντ' ἐφύλασσε νόοι πολυιδείησιν,
 Εὐρύκλεις, οὐ ποσ θυγάτηρ Πεισηνορίδας.
 Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη, θάλαμόνδε καλέσσας"*

Moder, vålan åt mig må du gjuta i krukorna ljufligt
 350 Vin, som är sötast af allt, näst det du lange bevarar,
 Väntande den olycklige hem, om nånsin ban kommer
 Hjälten Odysseus bit, sen döden och ödet ban undgått.
 Fyll tolf krukor åt mig, och med lock förvara dem alla!
 Håll så derbos ock mjölet i väl bopsömmade budar,
 355 Tjugu mått du må taga utaf quarnmalade häfvan!
 Ensam du vete bärer; ståll allt tillsamman i ordning;
 Ty jag i afton sjelf skall det afbemta, så snart min
 Moder i lostets rum uppstigit, och tänker på hvilan.
 Ty till Sparta jag ställer min kos' och det sandiga Pylos;
 360 Spörjande efter min far, om ej någon bebådar dess hemkomst.
 Sade, och Eurykleia, den ålskade fosterskan, storgreb,
 Och sig jemrände så bon talte de vingade orden:

Μαῖ, ἄγε δῆ μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἀφυσσον
 350 Ἦδύν, ὅτις μετὰ τὸν λαρώτατος, ὃν σὺ Φυλάσσεις,
 Κεῖνον διομένη τὸν κάρμοδον· εἴποθεν ἔλθοι
 Διογενής Ὄδυσεύς, Θάνατον καὶ Κῆρας αἰλύζας.
 Δάδεκα δ' ἐμπλισον, καὶ πάμασιν ἄρσον ἀπανταί.
 'Εν δὲ μοι ἀλφίται χεῦνον ἐϋρέαφέεσσι δοροῖσιν
 355 Εἴποις δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς.
 Αὐτὴ δ' οἵη ἵσθι τὰ δ' ἀμέρια πάντα τετύχθαι
 'Εσπέριος γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὅππότε κεν δὴ
 Μήτηρ εἰς ὑπερῷ ἀναβῆ, κοίτου τε μέδηται.
 Εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαζόεντα,
 360 Νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσω.
 'Ως φάτο κάκυστεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 Καὶ ὁλοφυρομένη ἐπεις πτερόεντα προστήνθα.

- Hvi ba, ålskade son, dig sådana tankar i själén
 Kommit? och hvart väl vill du då bän i den vida verlden,
 365 Ende ocb kåre? Förtys långt borta från fädernejorden
 Han, den ådle Odysseus, dog bland fremmande folkflag.
 Genast, sällnart du är rest, skall ondt dig stämplas af dessa,
 Att du med list må dödas, ocb allt de sjelfve fördela.
 Nej, sitt bär bos de dina i ro! ej alls du behöfver
 370 Irra på ödliga bafvet omkring, samt lida det ondt är.
 Henne Telemachos då, den förståndige, svarte ocb sade:
 Trösta dig, mor! ej utan en gud är detta beslutet.
 Men mig svärj, att ej tala bårom för ålskliga modren,
 Förr än den elfte dagen är inne, ell också den tolfte,
 375 Eller hon sjelf mig saknar, och bört att bän jag är bortrest;
 Att hon med gråtande ej må skämma den tjusande byen.

- Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ Φρεσὶ τοῦτο νόημα
 Ἐπλετο; πῆ δὲ ἐθέλεις ἴεναι πολλὴν ἐπὶ γαιῶν,
 365 Μοῦνος ἔων αγαπητός; οὐδὲ ὥλετο τηλόδι πάτερ
 Διογενῆς Ὀδυσσέως ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ.
 Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ίόντι κακὰ φράσσονται ὄπιστοι,
 "Ως κε δόλω φθίης τάδε δὲ αὐτοὶ πάνται δάσονται.
 'Αλλὰ μὲν αὖθ' ἐπὶ σοῖς καθήμενος οὐδέ τι σε χεὶ^ρ
 370 Πόντον ἐπ' αἰτεύγετον κακὰ πάσχειν, οὐδὲ ἀλάληθας.
 Τὴν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπυμένος αὐτίον ηὔδει.
 Θάρσει, μαζί· ἐπεὶ οὐτοὶ ἄνευ θεοῦ ηδε γε βουλή.
 'Αλλ' ὄμοσον, μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσαθαι,
 Πρὸν γ' ὅτ' ἀνένδειάτη τε δυωδεκάτη τε γένυται;
 375 'Η αὐτὴν ποθέσαι, καὶ αὐθορμηθέντος ἀκοῦσαι
 'Ως δέ μη κλαιουσα κατὰ χεός καλὸν ἵάπτη.

Så han talte; vid gudarne svor den gamla en dyr ed.
 Men sällskart som hon skurit, och eden till fullo var oflagd,
 Gjöt hon derester på stund åt honom i krukorna vinet,
 380 Hållde så mjölet också i de väl hophömmade budar.

In i huset Telemachos gick, och bland friarne dvaldes.

Annat begrundade då blåögda gudinnan Athene.

Lik Telemachos hon öfverallt i staden omkringgick,
 Och hvar man, som hon träffade der, tilltalade särskildt;
 385 Böd dem i quällens stund sig samla vid snabba galejan.
 Sjelf hon af Phronios' strålande son Noemon begárde
 Snabba galejan, och han åt henne den läfvade villig.

Ned gick solen, och vågarna ren sig böljde i dunkel;
 Och då drog hon i sjön den snabba galejan, och alla
 390 Redskap satte deri, som finnas på toftade skeppen.

"Ως ἀρ' ἔφη γεηνὸς δὲ Θεῶν μέγαν ὄρκον ἀπώμυν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ ὅμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὄρκον,
 Αὐτίκ' ἐπειτά οἱ οἰνοὶ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἀφυσσεν,
 380 Ἔν δὲ οἱ ἀλφιτα χεῦνεν ἐϋδέαφέεσσι δορσῖσιν.
 Τηλέμαχος δὲ ἐς δώματ' ἵων, μνηστῆρσιν ὁμίλει.
 "Ενθ' αὖτ' ἀλλ' ἐνόησε Θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Τηλεμάχῳ δὲ εἰνυῖα κατὰ πτόλιν ὥχετο πάντη,
 Καὶ ἡα ἐκάστω Φωτὶ παρισταμένη Φάτο μῆθον.
 385 Ἐσπερίους δὲ ἐπὶ νῆα θοὴν ἀγέρεθαι ἀνώγει.
 "Η δὲ αὔτε Φεογίοιο Νοήμονα φαιδίμονινὶ^o
 "Η, τες νῆα θοὴν δέ οἱ πρόφεων ὑπέδεκτο.
 Δύσετό τ' ἡέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαι.

Καὶ τότε νῆα θοὴν ἀλαδὲ εἴευσε, πάντα δὲ ἐν αὐτῇ
 390 Ὁπλ' ἐτίθει, τάτε νῆες ἐύστελμοι φορέουσιν,

*F*tterst i hamnen se'n bon stålldde den; raska kamrater
Talrikt samlades kring, och gudinnan bemannade bvar en.

Annat begrundade då blåggda gudinnan Atbene,

Och tiil den ådle Odysseus' bus påskyndade kosan;

395 *D*er en ljufvelig fömn kring friarefkaran bon utgjöt,
Gjorde dem druckna och braglände, slog dem bågarn ur handen.

Hem de sig skyndade då för att sovna; ej lange numer de
Suto, ty ögonlocken för bvar nedtyngdes af fömnen.

Men till Telemachos talade så blåggda Atbene,

400 *K*allande bonom ut ur boningsbeqvåma palatset,
Mentor lik till gestalten såväl som också till rösten:

*R*en o Telemachos nu de välfolbrynjade följsmän
Sitta vid årorna, väntande blott på din snarliga ankomst;
*V*äl, låt os gå, ej längre vi må uppskjuta vår resa!

Στῆσε δὸς ἐπ’ ἔχατην λιμένος, περὶ δὲ ἐθλοὶ ἑταῖροι
Ἀθέροις ἡγεμέδοντο. Θεά δὲ ὀτρυνεν ἐκαστον.

Ἐνθ’ αὖτ’ ἄλλ’ ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Βῆ δὲ ἵμεναι πρὸς δώματα. Ὁδυσσῆος θείοιο.

395 *E*nθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν,
Πλάζε δὲ πίνοντας χειρῶν δὲ ἔνβαλε κύπελλα.

Οἱ δὲ εὐδειν ὠρυνυτο κατὰ πτόλιν· οὐδὲ ἄρτι ἔτι δὴν
Εἴατ’, ἐπεὶ σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
Αὐταρ τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,

400 *E*kπροκαλεσταμένη μεγάρων εὐναιεταόντων,
Μέντορι εἰδομένῃ ἡμέν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδήν·

Τηλέμαχος, ἥδη μέν τοι ἐῦκνήμιδες ἑταῖροι
Εἴατ’ ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὁρμήν.
Ἄλλ’ ἵμεν, μὴ δηθά διατριβωμεν ὁδοῖς.

- 405 Talade så, och förut framvandrade Pallas Atbene
 Skyndesammaft; och han tätt följde gudinnan i spåren.
 Men säsart som de se till sjön ankommo och skeppet,
 Funno de redan på stranden de bufvudbelockade följsmän.
 Och Telemachos' beliga kraft tilltalte dem såleds:
- 410 Kommen, jag väntar, och bårom så bit vågkosten; ty alltvenne
 Ligger i rummet tillreds; dock vet min moder af intet,
 Eller de andra slavinnorna, en blott bort hvad jag fude.
- Talade så, samt förde dem an, strax följde de andre.
 Alt nedburo de då, och uti vältoftade skeppet
- 415 Lade, på sätt, som Odysseus' son dem göra befallte.
 Steg så Telemachos sedan om bord, men Atbene förutgick,
 Satte i aktern af skeppet sig ned, bardt nära till henne
 Satte Telemachos sig; de lossade tågen från stranden,
 Stego så sjelfve om bord, och sig satte på båkarne neder.

- 405 Ὡς ἄρεα Φωνήσας ἡγήσατο Παλλαῖς Ἀθῆναι
 Καρπαλίμας ὁ δὲ ἐπειτα μετ' ἔχναι Βαῖνε Θεοῖς.
 Αὐτὰρ ἐπει ἐπὶ τῆς πατήλυθον ἥδε θάλασσαν,
 Εὗξον ἐπειτ' ἐπὶ θνῶν καρηκομόσωντας ἐταίρους.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέει φίερὴ τὸ Τηλεμάχοιο
- 410 Δεῦτε, φίλοι, ηἷα φερώμεθα πάντα γὰρ ἥδη
 'Αθρό' ἐνὶ μεγάρῳ μήτηρ δὲ ἐμοὶ οὔτι πέπυσται,
 Οὐδὲ ἄλλαι δμωαί, μία δὲ οἴη μῆθον ἀκουσεν.
- Ὦς ἄρεα Φωνήσας ἡγήσατο τοὶ δὲ ἄμ' ἐποντο.
 Οἱ δὲ ἄρεα πάντα φέροντες, ἐυστέλμω ἐπὶ γῆ
 415 Κατθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὁδυσσῆος φίλος νιός.
 Ἄν δὲ ἄρεα Τηλέμαχος τηὸν βαῖν', ἥρχε δὲ Ἀθῆνη,
 Νηὶ δὲ ἐνὶ πεύμνῃ κατ' ἄρδ' ἐξετο ἀγχι δὲ ἄρδ' αὐτῆς
 Ἐξετο Τηλέμαχος τοὶ δὲ πεύμνησι ἐλυσαν.
 Ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κλῆσι κάθισον.

- 420 Och en gynnande vind blåggda Athene dem sände,
 Öfver den dunkla, och brusande sjön, friskt blåsande västan.
 Men anmanande bjöd följsmånnen Telemachos derpå
 Fatta uti redskapen, och de anmaningen lydde.
 Masten af furu uti urhålkade mellanbalken
- 425 Reste de upp att stå, samt bundo med linorna fast den,
 Hvita seglen de hissade se'n med flätade remmar.
 Midten på seglet snart anblåstes af vinden; och dunkla
 Vägen dånade högt kring kölen af vankande skeppet,
 Som sprang fram på böljorna lätt, fullbordande färden.
- 430 Sedan de bundit allt på den snabba och svarta galejan,
 Ställde de skålarna fram, uppfyllda med vin till brädden,
 Och utgjöto deraf för everdige, evige gudar,
 Mest likväl bland alla för Zeus' blåggade dotter.
 Natten igenom till morgenens stund framskyndade skeppet.
- 420 Τοῖσιν δὲ ἵμενον σύζοντες γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Αἰραῖ Ζέφυρον, κελάδοντες ἐπὶ οὐκπα πόντον.
 Τηλέμαχος δὲ ἐτάξιστιν ἐποτεύνας ἐκέλευσεν
 Οπλῶν ἀπτεθαι τοῖς δέ ὅτεύνοντος ἄκουσαν.
 Ιστὸν δὲ εἰλάτινον κοίλην ἔντομε μεσόδημης
- 425 Στῆσαν αἰέλαντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν
 Ελκον δέ ιστια λευκὰ ἔυστρέπτοισι βοεῦσιν.
 Ἐπηρεσεν δέ αὔνεμος μέσον ιστίου, αἱμφὶ δὲ κῦμα
 Στείρη πορφύρεον μεγάλη ἵαχε, νηὸς ιούσης.
 Ή δέ ἔθεεν κατὰ κῦμα, διαπερήσσουσα κέλευθον.
- 430 Δητάμενοι δέ αὖτα σπλα θοὴν αὖτα νῆα μέλαιναν,
 Στῆσαντο νητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο.
 Δεῖθον δέ αἴθανάτοισι θεοῖσι αἰεγενέτησι,
 Εκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κούρη.
 Παννυχίη μὲν δέ ἥγε καὶ ἦώ πειρε κέλευθον.

απεισεις ειρηται, αντι του αει ελαττωθησεται. Ει γαρ μη ισαι,
πολλω μακλου ου μειοναι εσται αραι ελαττοναι.

V. 226. sq. Honom han uppdrog hela sitt hus, då han reste på
skroppen,

Att åtlyda den gamle och allt orubbadt bevara,

Γεροντις ὁ εστι τῷ Λαερτῷ. Quænam vero ratio sequentis
fuerit versionis D:o WALLENBERG, ignoramus:

Hela sitt hus, då på skeppen han for, han lemnat i gubbens
Lydno, på det han skulle det bibehålla i välfånd.

V. 244. sq. — — — Schwer ist es wahrlich,
Männer, und mehrere noch, am freudenmahl zu bekämpfen!

Voss.

Περι δαιτι μαχησασθαι, quid hic involvat loci, scholia
bene declarant: οι γαρ εν δαιτι οιονται αγυποστοιοι εναι την
αλκην, του οιου στρατηγουντος αυτοις.

V. 276. sq. Ty få äro d: söner försann, som likna sin fader;
Sämre äro de fleste, och få blott bättre än fadren.

Vetus omnium temporum querimonia: ανδρῶν ἡρώων τεκνα
πηματα, ore olim satis superque trita. Cfr HORAT. Carm.
III. 6, 45 — 48.

V. 355. "Tjugu mått bör du taga utaf finsigtade mjölet."
WALLENBERG.

ικτη δε αλφιτου, ή δωρεα, κατα τους παλαιους, παρα το
προσαγεδαι η προσαγεδαι η το κλασμα, παρα το αγω, το κλω.

EUSTATH.

V. 365. sq. — — — Vertilgt ist fern von der heimat
Jener, der held Odysseus, im fremdgesetteten volke!

Voss.

"Hæc ab Euryclea ut certa pronuntiantur, ut Telemachum a suscepto itinere deterreret; cum tamen ipsamet dubitarit, an Ulysses vel mortuus, vel redditus esset; ut constat ex eo, quod in ejus adventum ea accurate & studiose servaret recon-dita, quæ supra enumeravit Pœta." SONDANUS.

V. 370. Ατρεγετος' απατηπονητος, η απερπος. Schol. apud BARNESIUM. Dubiæ, ut multa quidem Nostri epitheta, significationis vox, a nonnullis, ut videtur probile, vi vocabuli ατρεγυης, ατρεγυητος ornata. Non nisi mari & ætheri ad-jicitur ab HOMERO; quid, quod ipsum mare, notante SCHNEIDER, in epigrammate quodam η ατρεγετη dicatur absolute!

V. 426. sq. "Hvita seglen de hisfæde se'n mel virade tågen.
Viñden bugtade desja på midten; den purprade
vågen . . .
WALLENBERG.

το δμοιετελευτον horum versuum, nostro saltem haud multam meretur laudem judicio.

V. 431. Egregiæ circa homerica vocabula επιστεφω, επι-
στεφης, viri græce quam maxime eruditæ lucubrations. Vides,
Lexilogus, oder Beiträge zur griechischen Wort-Erklärung,
hauptsächlich für Homer und Hesiod. Von Philipp Butt-
mann. Ester Band. pag. 96 sqq. Berlin 1818.

In primis emendanda:

Pag. 10 lin. 11 lege: Mykene;

In not. pag. 2 L. 11 lege: duos viros.